288.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

("Službeni list Crne Gore", br. 012/26 od 06.02.2026)

Proglašavam Zakon o slobodnim zonama, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 2. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-173/2

Podgorica, 5. februar 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,

Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 2. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON

O SLOBODNIM ZONAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje slobodnih zona, upravljanje slobodnim zonama, uslovi za obavljanje privrednih djelatnosti u slobodnim zonama i prestanak rada slobodne zone.

Slobodna zona

Član 2

(1) Slobodna zona predstavlja dio carinskog područja Crne Gore na kojem se privredne djelatnosti obavljaju pod uslovima utvrđenim zakonom.

(2) Slobodna zona se može osnovati na lučkom području, u skladu sa zakonom kojim se uređuju luke, na području aerodroma, u zoni međunarodnih saobraćajnih koridora ili na drugom području na kojem postoje prostorno planski i drugi uslovi za osnivanje i funkcionisanje slobodne zone.

Shodna primjena

Član 3

Na unošenje, smještanje, tranzit i iznošenje robe sa područja slobodne zone, shodno se primjenjuju odredbe Carinskog zakona, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) osnivač je lice koje osniva slobodnu zonu na osnovu ovog zakona;

2) operator je privredno društvo koje upravlja slobodnom zonom i obezbjeđuje uslove za nesmetano obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni;

3) korisnik je privredno društvo ili preduzetnik koji obavlja djelatnost u slobodnoj zoni u skladu sa zakonom i kojem carinski organ izdaje saglasnost za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni;

4) agent je pravno ili fizičko lice koje po osnovu ugovora ili drugog pravnog osnova obavlja radnje u vezi sa robom u slobodnoj zoni u ime ili za račun korisnika ili operatora;

5) špediter je lice registrovano za obavljanje poslova špedicije u skladu sa posebnim propisima;

6) elektronski sistem upravljanja robom je informacioni sistem koji omogućava elektronsko evidentiranje, praćenje, kontrolu i upravljanje robom u slobodnoj zoni putem elektronskih alata;

7) pretovar je utovar ili istovar proizvoda i robe sa jednog prevoznog sredstva na drugo;

8) duvan podrazumijeva listove obrađenog duvana i drugih prirodnih, prerađenih ili neprerađenih djelova duvana, uključujući ekspandirani i rekonstituisani duvan;

9) duvanski proizvodi obuhvataju cigarete, cigare, cigarilose, duvan za pušenje (fino rezani duvan za savijanje cigareta i drugi duvan za pušenje), proizvode namijenjene za udisanje pare bez sagorijevanja, duvan za žvakanje, duvan za šmrkanje (burmut), duvan za oralnu upotrebu, duvan za vodenu lulu, elektronske cigarete i nove duvanske proizvode.

II. OSNIVANJE SLOBODNIH ZONA

Osnivač

Član 6

(1) Slobodnu zonu može osnovati jedno ili više privrednih društava i preduzetnika koji su registrovani u Crnoj Gori.

(2) Osnivači slobodne zone mogu biti i privredna društva koja imaju zaključen ugovor o javno-privatnom partnerstvu.

Nadležnost

Član 7

(1) Slobodna zona se osniva uz saglasnost Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove koji se odnose na slobodne zone (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Odluka o davanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Operator

Član 8

(1) Osnivač ili više njih osniva operatora slobodne zone.

(2) Osnivač slobodne zone može biti i operator, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(3) Slobodna zona može imati samo jednog operatora.

(4) Operator može biti osnovan kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili kao akcionarsko društvo.

(5) Odgovorno lice i članovi organa upravljanja operatora ne mogu biti lica koja su pravosnažno osuđena za krivična djela koja ih čine nepodobnim za vršenje funkcije.

(6) Osnivač osniva operatora u roku od 30 dana od dobijanja saglasnosti Vlade za osnivanje slobodne zone.

(7) Osnivač i operator solidarno odgovaraju za ispunjavanje obaveza u vezi sa osnivanjem, organizacijom i funkcionisanjem slobodne zone, u skladu sa ovim zakonom, prema državi i organu uprave nadležnom za poslove carina (u daljem tekstu: carinski organ).

Promjena operatora slobodne zone

Član 9

(1) Osnivač slobodne zone može promijeniti operatora slobodne zone uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu, koje, nakon sprovedenog postupka i pribavljenih mišljenja nadležnih organa u skladu sa ovim zakonom, podnosi Vladi predlog odluke.

(3) Novi operator preuzima prava i obaveze operatora prema korisnicima i carinskom organu od dana stupanja na snagu odluke Vlade o davanju saglasnosti za promjenu operatora, osim ako ovom zakonom nije drukčije propisano.

(4) Prethodni operator odgovoran je za obaveze nastale do dana preuzimanja poslova od strane novog operatora, u skladu sa zapisnikom o primopredaji koji se dostavlja carinskom organu.

(5) Bliže uslove, sadržinu zahtjeva i postupak promjene operatora propisuje Ministarstvo.

Korisnik

Član 10

(1) Korisnik slobodne zone je privredno društvo ili preduzetnik koji je registrovan u Crnoj Gori i koji na području slobodne zone obavlja privrednu djelatnost.

(2) Korisnik slobodne zone može biti i operator.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, prava i obaveze operatora kao korisnika uređuju se ugovorom sa osnivačem, a ako je operator istovremeno i osnivač, prava i obaveze korisnika proizlaze neposredno iz ovog zakona, podzakonskih akata i saglasnosti carinskog organa.

(4) Korisnik je dužan da prije početka obavljanja djelatnosti od carinskog organa pribavi saglasnost za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

Uslovi za osnivanje slobodne zone

Član 11

(1) Slobodna zona se osniva ako je ekonomski opravdana i ako su ispunjeni svi uslovi za osnivanje iz čl. 12 do 15 ovog zakona.

(2) Ekonomska opravdanost postoji ako se, na osnovu elaborata o ekonomskoj opravdanosti i drugih priloženih dokaza, može ocijeniti da će poslovanje slobodne zone doprinijeti privlačenju stranih i domaćih ulaganja, povećanju proizvodnje i izvoza, zapošljavanju, uvođenju i primjeni savremenih tehnologija, te ostvarivanju mjera ekonomske politike Vlade.

(3) Uslovi za osnivanje slobodne zone obuhvataju:

1) prostorne uslove - definisane granice zone u prostorno planskoj dokumentaciji, obezbijeđen ili planiran pristup javnoj saobraćajnoj infrastrukturi (putevi, željeznica, luka, aerodrom), plan prostornog kapaciteta i mogućnost budućeg proširenja;

2) tehničke uslove - dokaz da su ispunjeni uslovi za planiranje i izgradnju objekata i infrastrukture u skladu sa propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata;

3) bezbjednosne uslove - plan ili koncept fizičko-tehničke zaštite i video-nadzora prostora slobodne zone, sa jasno definisanim kontrolnim tačkama ulaza i izlaza, uz obavezu da se, prije početka rada, obezbijedi sistem koji omogućava carinskom organu neposredan i diskretan pristup video-nadzoru, u skladu sa pravilnikom koji donosi Ministarstvo;

4) organizacione uslove - plan i mjere osnivača kojima se obezbjeđuje upravljanje, održavanje i koordinacija izgradnje i funkcionisanja objekata i infrastrukture;

5) uslove u pogledu zaštite životne sredine - plan mjera, radnji i aktivnosti osnivača kojim se obezbjeđuje usklađenost sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine i sprovođenje procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa posebnim propisima.

(4) U fazi osnivanja slobodne zone dokazuju se pravna, planska i konceptualna pretpostavka za ispunjavanje uslova iz ovog člana, bez obaveze prethodnog fizičkog opremanja ili izgradnje infrastrukture i sistema, koji se uspostavljaju prije početka rada slobodne zone.

Inicijativa za osnivanje slobodne zone

Član 12

(1) Osnivač, ili više njih, podnose Ministarstvu inicijativu za osnivanje slobodne zone.

(2) Inicijativa iz stava 1 ovog člana sadrži nacrt akta o osnivanju iz člana 13 ovog zakona i nacrt elaborata o ekonomskoj opravdanosti za osnivanje slobodne zone.

(3) Ministarstvo može zahtijevati dopunu dokumentacije radi utvrđivanja urednosti i potpunosti zahtjeva, i može dati neobavezujuće preporuke radi usaglašavanja sa ovim zakonom i drugim propisima.

(4) Ministarstvo obavještava osnivača o prihvatljivosti inicijative u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne inicijative.

(5) Ako je inicijativa ocijenjena kao prihvatljiva, Ministarstvo određuje rok osnivaču za podnošenje zahtjeva za davanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone.

(6) Inicijativa iz stava 1 ovog člana smatra se povučenom ako osnivač ne podnese zahtjev iz stava 5 ovog člana u ostavljenom roku.

Akt o osnivanju slobodne zone

Član 13

(1) Nakon što se inicijativa ocijeni kao prihvatljiva, osnivač donosi odluku o osnivanju slobodne zone koja naročito sadrži:

1) naziv i sjedište osnivača;

2) naziv i sjedište slobodne zone;

3) geografsku lokaciju i prostor koji slobodna zona obuhvata;

4) imenovanje operatora slobodne zone;

5) sastav organa upravljanja operatora; i

6) privredne djelatnosti koje će se obavljati u slobodnoj zoni.

(2) Ako slobodna zona ima više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i način upravljanja uređuju se ugovorom o osnivanju, koji sadrži elemente iz stava 1 ovog člana.

(3) Bliži sadržaj akta o osnivanju slobodne zone propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone

Član 14

(1) Osnivač podnosi Ministarstvu zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana osnivač podnosi:

1) odluku, odnosno ugovor o osnivanju slobodne zone;

2) elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja slobodne zone;

3) dokaz o pravu svojine ili drugom pravnom osnovu za korišćenje prostora slobodne zone;

4) opis mjera i aktivnosti osnivača kojima se obezbjeđuju propisani uslovi za sprovođenje carinskog nadzora, planiranje i izgradnju infrastrukture, bezbjednost i zaštitu životne sredine.

(3) Ministarstvo po službenoj dužnosti pribavlja:

1) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata;

2) mišljenja organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, organa za nacionalnu bezbjednost i organa državne uprave nadležnog za poslove poreza, u pogledu ispunjenosti uslova propisanih zakonima kojima se uređuju unutrašnji poslovi, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, poslovi nacionalne bezbjednosti i urednost izmirivanja poreskih obaveza;

3) dokaz da operator i članovi organa upravljanja operatora nijesu pravosnažno osuđeni za krivična djela koja ih čine nepodobnim za obavljanje funkcije.

(4) Ministarstvo može, prema potrebi, zatražiti mišljenje i drugih nadležnih organa državne uprave.

(5) Bliži sadržaj elaborata o ekonomskoj opravdanosti propisuje Ministarstvo.

Saglasnost Vlade za osnivanje slobodne zone

Član 15

(1) Ako su ispunjeni uslovi iz člana 11 ovog zakona i ako se pribave pozitivna mišljenja nadležnih organa, Ministarstvo podnosi Vladi predlog odluke o davanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone.

(2) O predlogu odluke iz stava 1 ovog člana Vlada odlučuje u roku od godinu dana od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Odluka o saglasnosti se stavlja van snage ako slobodna zona ne počne sa radom u roku od dvije godine od dana objavljivanja odluke.

(4) Ministarstvo vodi evidenciju o odlukama odnosno ugovorima o osnivanju slobodnih zona.

(5) Evidencija iz stava 4 ovog člana naročito sadrži:

1) broj i datum odluke o saglasnosti;

2) naziv i sjedište osnivača;

3) naziv i sjedište operatora;

4) geografsku lokaciju i površinu slobodne zone;

5) datum početka rada i podatke o statusnim promjenama;

6) datum prestanka rada slobodne zone, ukoliko nastupi.

(6) Bliži sadržaj evidencije, oblik i način vođenja propisuje Ministarstvo.

Promjena podataka osnivača

Član 16

(1) Osnivač je dužan da o svakoj promjeni podataka koji se vode u evidenciji iz člana 15 st. 4 i 5 ovog zakona obavijesti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastanka promjene, radi ažuriranja evidencije.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, osnivači čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu dužni su da obavještavaju Ministarstvo o promjeni vlasničke strukture u obimu većem od 20%.

(3) O promjeni vlasničke strukture u obimu većem od 20% kapitala kod osnivača koji su osnovani kao akcionarska ili društva sa ograničenom odgovornošću, odnosno kod promjene bilo kojeg ortaka, komplementara ili komanditora kod osnivača koji su osnovani kao ortačko ili komanditno društvo, Ministarstvo je dužno da traži mišljenje od organa iz člana 14 stav 3 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(4) U slučaju da organi iz člana 14 stav 3 ovog zakona, kao i drugi organi od kojih je zatraženo mišljenje u skladu sa članom 14 stav 4 ovog zakona, dostave negativno mišljenje sa aspekta zakona iz njihove nadležnosti, Vlada može, na predlog Ministarstva, ukinuti saglasnost za osnivanje slobodne zone.

Proširenje slobodne zone

Član 17

(1) Slobodna zona može se proširiti na novi prostor ili površinu ako su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

(2) Na postupak proširenja slobodne zone shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju inicijativa, uslovi, postupak davanja saglasnosti, kao i početak rada slobodne zone, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

(3) Proširenje slobodne zone ne može se odobriti ako nijesu ispunjeni prostorno-planski, bezbjednosni, carinski i drugi uslovi propisani ovim zakonom i posebnim propisima.

(4) Odluku o davanju saglasnosti za proširenje slobodne zone donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

III. POČETAK RADA I MJERE CARINSKOG NADZORA U SLOBODNOJ ZONI

Uslovi za početak rada slobodne zone

Član 18

(1) Nakon donošenja odluke Vlade o saglasnosti za osnivanje, slobodna zona počeće sa radom kada carinski organ donese rješenje o početku rada slobodne zone, nakon što operator obezbijedi ispunjenost mjera carinskog nadzora i drugih operativnih uslova propisanih ovim zakonom.

(2) Mjere carinskog nadzora iz stava 1 ovog člana obuhvataju:

1) da je prostor slobodne zone ograđen, jasno obilježen i organizovan tako da je pristup moguć isključivo kroz kontrolisane ulaze i izlaze pod nadzorom carinskog organa;

2) da su ulazi, izlazi, objekti i prostor slobodne zone fizički i tehnički obezbijeđeni, osvijetljeni i pokriveni spoljnim i unutrašnjim video-nadzorom;

3) da je carinskom organu obezbijeđen neposredan, kontinuiran pristup sistemima video-nadzora i evidencijama, bez mogućnosti uvida trećih lica u vrijeme pristupa;

4) da je uspostavljen funkcionalan jedinstveni elektronski sistem upravljanja robom koji omogućava praćenje, kontrolu i upravljanje robom u realnom vremenu, sa potpunom i trajnom evidencijom svih aktivnosti i promjena vezanih za robu;

5) da su opšta pravila poslovanja operatora usvojena i usklađena sa odobrenjem carinskog organa, te da su imenovana odgovorna lica za sprovođenje mjera nadzora.

(3) Operator, korisnici i druga lica koja obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni dužni su da u svakom trenutku omoguće sprovođenje carinskog nadzora, uključujući nesmetan pristup prostoru, objektima, sistemima video-nadzora i jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom.

(4) Sva roba koja se unosi u slobodnu zonu, skladišti, koristi radi prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja ili uobičajenih oblika rukovanja, kao i roba koja se iznosi iz slobodne zone, mora biti evidentirana u jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom.

(5) Korisnici slobodne zone, špediteri i druga lica koja obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni dužni su da koriste jedinstveni elektronski sistem upravljanja robom od dana početka obavljanja djelatnosti u slobodnoj zoni, u skladu sa pravilima poslovanja operatora i uslovima carinskog nadzora.

(6) Domaća i strana lica koja koriste slobodnu zonu, a nijesu korisnici, ili nemaju neposredan pristup jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom, dužna su da radi unosa podataka zaključe ugovor o evidentiranju robe sa operatorom ili korisnikom, u skladu sa opštim pravilima poslovanja operatora.

(7) Jedinstveni elektronski sistem upravljanja robom mora obezbijediti trajnu evidenciju svih unosa, izmjena i pristupa podacima, pri čemu brisanje ili izmjena podataka nije moguća bez ostavljanja vidljivog traga.

(8) Bliže tehničke uslove i standarde za sprovođenje mjera carinskog nadzora propisuje Ministarstvo.

Početak rada slobodne zone

Član 19

(1) Po objavljivanju odluke Vlade o davanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone u "Službenom listu Crne Gore", operator podnosi carinskom organu zahtjev za donošenje rješenja o početku rada slobodne zone.

(2) Carinski organ je dužan da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Slobodna zona može početi sa radom danom donošenja rješenja o početku rada slobodne zone.

(4) Carinski organ donosi rješenje o početku rada slobodne zone ako utvrdi da su ispunjeni uslovi za početak rada slobodne zone propisani članom 18 ovog zakona.

(5) Ako carinski organ utvrdi da su prestali uslovi propisani članom 18 ovog zakona, ukinuće rješenje o početku rada slobodne zone.

(6) Bliže uslove, sadržinu zahtjeva, potrebnu dokumentaciju, način sprovođenja kontrole ispunjenosti uslova, kao i postupak donošenja i ukidanja rješenja o početku rada slobodne zone propisuje Ministarstvo.

IV. OBAVLJANJE DJELATNOSTI U SLOBODNOJ ZONI

Djelatnosti u slobodnoj zoni

Član 20

(1) U slobodnoj zoni mogu se obavljati privredne djelatnosti koje su u skladu sa ovim zakonom, posebnim propisima i pravilima poslovanja operatora slobodne zone, i koje, po svojoj prirodi i načinu obavljanja, ne predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, životnu sredinu, materijalna dobra i bezbjednost države, na osnovu saglasnosti carinskog organa.

(2) Privredne djelatnosti iz stava 1 ovog člana su:

1) proizvodnja robe;

2) oplemenjivanje robe;

3) skladištenje, pakovanje i pretovar robe;

4) trgovina na veliko;

5) logističke, špediterske, transportne i druge djelatnosti neposredno povezane sa robom u slobodnoj zoni;

6) inovacione, istraživačko-razvojne i tehnološke djelatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju inovacione djelatnosti;

7) usluge poslovne podrške orijentisane na međunarodno tržište, uključujući korisničku podršku i kontakt centre, ako su funkcionalno povezane sa djelatnostima iz ovog člana.

(3) U slobodnoj zoni je dozvoljeno pružanje drugih usluga koje su neposredno povezane sa robom u slobodnoj zoni i koje doprinose izvozu, ponovnom izvozu ili carinski kontrolisanoj trgovini, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

(4) Usluge iz stava 3 ovog člana korisnici mogu obavljati trajno, a treća lica povremeno u skladu sa pravilima poslovanja operatora slobodne zone i uz prethodno odobrenje carinskog organa.

(5) Usluge iz stava 3 ovog člana su:

1) rad na informaciono-komunikacionim tehnologijama (IT i softverske usluge) koje podržavaju upravljanje robom i postupcima u slobodnoj zoni;
2) inženjerske i konsultantske usluge usmjerene na unapređenje poslovanja u slobodnoj zoni;
3) servis i održavanje opreme koja se koristi u slobodnoj zoni;
4) obrazovne i stručne obuke vezane za djelatnosti u slobodnoj zoni.

(6) U slobodnoj zoni ne mogu se obavljati bankarske i druge finansijske usluge, usluge osiguranja i reosiguranja imovine i lica, niti trgovina na malo.

(7) U slobodnoj zoni zabranjeno je obavljanje djelatnosti proizvodnje, obrade, skladištenja, privremenog smještaja, prometa, pretovara i tranzita duvana i duvanskih proizvoda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Uslovi za davanje saglasnosti korisniku

Član 21

(1) Carinski organ, rješenjem, daje saglasnost za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni korisniku koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom, i koji podnese dokaz da:
1) nema ozbiljnih ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa;
2) posjeduje sistem vođenja poslovne evidencije i evidencije o prevozu;
3) ispunjava uslov finansijske solventnosti;
4) ispunjava sigurnosne i zaštitne standarde, uključujući mjere kontrole pristupa, rukovanja robom i bezbjednosti lanca snabdijevanja.

(2) Finansijska solventnost iz stava 1 tačka 3 ovog člana podrazumijeva da podnosilac zahtjeva dokaže finansijsku sposobnost za nesmetano obavljanje djelatnosti, odnosno dostaviti dokaz da:
1) nije pokrenut stečaj ili likvidacija;
2) uredno izvršava finansijske obaveze; i
3) ima kapacitete za stabilno poslovanje.

(3) Radi davanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana i sprovođenja kontinuiranog carinskog nadzora nad korisnikom, carinski organ se može obratiti organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove i organu za nacionalnu bezbjednost za mišljenje u odnosu na zakone kojim se uređuju unutrašnji poslovi, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i poslovi nacionalne bezbjednosti.

Postupak davanja saglasnosti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni

Član 22

(1) Korisnik podnosi zahtjev carinskom organu za dobijanje rješenja o davanju saglasnosti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

(2) Nakon dobijanja rješenja o davanju saglasnosti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni, korisnik sa operatorom zaključuje ugovor o korišćenju prostora slobodne zone, a kopiju ugovora dostavlja carinskom organu.

(3) Radi obavljanja djelatnosti u slobodnoj zoni, korisnik može, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i ugovorom zaključenim sa operatorom slobodne zone zakupiti zemljište i objekte u slobodnoj zoni; izgraditi privremene ili trajne objekte; steći pravo svojine nad objektima u slobodnoj zoni, uključujući kupovinu objekata od operatora ili drugog korisnika.

(4) Korišćenje zemljišta i objekata iz stava 3 ovog člana uređuje se ugovorom zaključenim između korisnika i operatora slobodne zone, uz primjenu propisa kojima se uređuju planiranje i izgradnja, imovinsko-pravni odnosi i druga pitanja od značaja za predmetni odnos.

(5) U slučaju promjene operatora, prava i obaveze korisnika po osnovu ugovora iz stava 2 ovog člana ostaju na snazi, a novi operator do isteka roka važenja ugovora preuzima prema korisnicima sva prava i obaveze prethodnog operatora, osim ako se drugačije ne ugovori.

(6) U slučaju da carinski organ u bilo kom momentu utvrdi da su prestali uslovi iz člana 21 ovog zakona, ukida se saglasnost za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

(7) Carinski organ je dužan da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

(8) Bliže uslove za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni propisuje Ministarstvo.

V. UPRAVLJANJE SLOBODNOM ZONOM

Upravljanje slobodnom zonom

Član 23

(1) Slobodnom zonom upravlja operator.

(2) Operator je dužan da korisnicima omogući obavljanje djelatnosti pod uslovima predviđenim ovim zakonom, aktima slobodne zone i ugovorom, uz poštovanje načela ravnopravnosti.

Aktivnosti upravljanja slobodnom zonom

Član 24

Upravljanje slobodnom zonom obuhvata:

1) obezbjeđivanje uslova za nesmetano vršenje carinskog, inspekcijskog i drugog nadzora;

2) propisivanje opštih pravila poslovanja i tarife u slobodnoj zoni;

3) vođenje evidencije o zaključenim ugovorima sa korisnicima;

4) uvođenje elektronskog sistema upravljanja robom na teritoriji slobodne zone;

5) propisivanje i obezbjeđivanje unutrašnjeg reda u slobodnoj zoni, uključujući i režim ulaska i izlaska;

6) utvrđivanje i sprovođenje mjera zaštite životne sredine saglasno propisima;

7) druge poslove utvrđene opštim pravilima poslovanja slobodne zone.

Izvještavanje o radu slobodne zone

Član 25

(1) Operator slobodne zone je obavezan da po zahtjevu Ministarstva, a najmanje jednom godišnje, do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, preko Ministarstva dostavi Izvještaj o radu slobodne zone Vladi.

(2) Sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

VI. TRETMAN ROBE U SLOBODNOJ ZONI

Tretman roba u slobodnoj zoni

Član 26

(1) Za robu unijetu u slobodnu zonu koja se koristi za proizvodnju ili se skladišti, ne plaćaju se carinske i druge dažbine.

(2) Roba iz stava 1 ovog člana može u slobodnoj zoni ostati vremenski neograničeno.

(3) Odredba iz stava 1 ovog člana primjenjuje se isključivo na stranu robu koja se u slobodnoj zoni skladišti ili upotrebljava radi njene prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja, ili se podvrgava uobičajenim oblicima rukovanja, u skladu sa Carinskim zakonom.

Slobodan spoljnotrgovinski režim

Član 27

(1) Na unošenje robe iz inostranstva u slobodnu zonu i na njeno iznošenje u inostranstvo, kao i pretovar na teritoriji slobodne zone ne primjenjuju se dozvole ili eventualno druga ograničenja spoljnotrgovinskog režima.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na naoružanje, vojnu opremu, robu dvostruke namjene, opasni otpad, ljekove i medicinska sredstva u skladu sa primjenjivim propisima.

Upućivanje robe iz slobodne zone na ostali dio teritorije Crne Gore

Član 28

(1) Roba iz slobodne zone koja se upućuje na ostali dio teritorije Crne Gore radi stavljanja u slobodan promet podliježe obavezi plaćanja carinskih i drugih dažbina, kao i primjeni restriktivnih mjera ili mjera zaštite predviđenih zakonom.

(2) Vrijednost domaćih sirovina ili domaćih komponenti u robi iz stava 1 ovog člana ne uračunava se u carinsku vrijednost.

(3) Roba iz stava 1 ovog člana mora se prijaviti carinskom organu.

Privremeno unošenje i iznošenje robe

Član 29

(1) Roba se može privremeno unijeti u slobodnu zonu sa ostalog dijela teritorije Crne Gore ili iznijeti iz slobodne zone izvan teritorije Crne Gore, radi oplemenjivanja (prerade, dorade ili obrade), ugradnje, ispitivanja, atestiranja, opravke, marketinških aktivnosti i drugo.

(2) Privremeno unošenje odnosno iznošenje robe, iz stava 1 ovog člana odobrava carinski organ.

(3) Roba koja je privremeno iznijeta iz slobodne zone mora se u slobodnu zonu vratiti ili izvesti u inostranstvo u roku koji odredi carinski organ.

VII. PRESTANAK RADA SLOBODNE ZONE

Uslovi za prestanak rada slobodne zone

Član 30

(1) Ako se u toku rada slobodne zone pokaže da su trajno prestali uslovi za osnivanje slobodne zone propisani članom 11 ovog zakona odnosno uslovi za početak rada iz člana 18 ovog zakona, Vlada može, na predlog Ministarstva, a po pribavljenom mišljenju drugih organa, ukinuti odluku o davanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone.

(2) Odluka o ukidanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

(3) U odluci o ukidanju saglasnosti za osnivanje slobodne zone, Vlada će odrediti rok u kojem će slobodna zona prestati sa radom, a koji ne može biti duži od godinu dana od donošenja te odluke.

(4) Operator je dužan da dostavi Vladi, preko Ministarstva, izvještaj iz člana 25 ovog zakona i podatke o svim preduzetim radnjama radi prestanka rada slobodne zone, u roku od 30 dana od dana prestanka rada slobodne zone.

(5) Operator je dužan da carinskom organu omogući pristup elektronskom sistemu upravljanja robom sa svim podacima u roku od 30 dana od dana prestanka rada slobodne zone.

(6) Carinski organ je dužan da elektronski sistem upravljanja robom sa svim preuzetim podacima, uključujući evidencije i zapise o pristupu (audit log), čuva najmanje 10 godina od dana preuzimanja sistema od operatora, radi mogućih naknadnih provjera, postupaka i istraga, u skladu sa propisima o zaštiti podataka i arhivskom poslovanju.

(7) U roku od šest mjeseci po isteku roka iz stava 3 ovog člana, strana roba u slobodnoj zoni mora biti stavljena u slobodan promet ili vraćena u inostranstvo.

(8) U slučaju prestanka rada slobodne zone, korisnik i druga lica koja obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni zadržavaju pravo svojine na stvarima i pravima koje su uvezli, odnosno unijeli u slobodnu zonu i mogu nastaviti sa radom po opštim propisima, van režima slobodne zone.

VIII. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 31

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši inspektor za oblast zaštite životne sredine, inspektor zaštite na radu, građevinski inspektor, sanitarni inspektor i tržišni inspektor.

(3) Inspekcijski nadzor u dijelu sprovođenja carinskog nadzora, evidencije i kontrole robnih tokova u slobodnoj zoni, vrši carinski inspektor, u skladu sa carinskim propisima.

IX. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji osnivača

Član 32

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - osnivač, ako:

1) ne obavijesti Ministarstvo o svakoj promjeni podataka koji se vode u evidenciji iz člana 15 st. 4 i 5 ovog zakona u roku od 15 dana od nastanka promjene (člana 16 stav 1);

2) ne obavijesti Ministarstvo o promjeni vlasničke strukture u obimu većem od 20% (član 16 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura.

Prekršaji operatora

Član 33

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - operator, ako:

1) ne obezbijedi da je prostor slobodne zone ograđen, jasno obilježen i organizovan tako da je pristup moguć isključivo kroz kontrolisane ulaze i izlaze pod nadzorom carinskog organa (član 18 stav 2 tačka 1);

2) ne obezbijedi da su ulazi, izlazi, objekti i prostor slobodne zone fizički i tehnički obezbijeđeni, osvijetljeni i pokriveni spoljnim i unutrašnjim video-nadzorom (član 18 stav 2 tačka 2);

3) ne obezbijedi da carinski organ ima neposredan, kontinuiran pristup sistemima video-nadzora i evidencijama, bez mogućnosti uvida trećih lica u vrijeme pristupa (član 18 stav 2 tačka 3);

4) onemogući sprovođenje carinskog nadzora u svakom trenutku, uključujući nesmetan pristup prostoru, objektima, sistemima video-nadzora i jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom (član 18 stav 3);

5) ne obezbijedi evidentiranje u elektronskom sistemu upravljanja robe sve robe koja se unosi u slobodnu zonu, skladišti, koristi radi prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja ili uobičajenih oblika rukovanja, kao i robe koja se iznosi iz slobodne zone, (član 18 stav 4);

6) slobodna zona započne sa radom prije dobijanja rješenja od carinskog organa (član 19 stav 3);

7) ne obezbijedi uslove za nesmetano vršenje carinskog, inspekcijskog i drugog nadzora (član 24 stav 1 tačka 1);

8) ne propiše opšta pravila poslovanja i tarife u slobodnoj zoni (član 24 stav 1 tačka 2);

9) ne vodi evidenciju o zaključenim ugovorima sa korisnicima (član 24 stav 1 tačka 3);

10) ne uvede elektronski sistem upravljanja robom na teritoriji slobodne zone (član 24 stav 1 tačka 4);

11) ne propiše i ne obezbijedi unutrašnji red u slobodnoj zoni, uključujući i režim ulaska i izlaska (član 24 stav 1 tačka 5);

12) ne utvrdi i ne sprovodi mjere zaštite životne sredine saglasno propisima (član 24 stav 1 tačka 6);

13) po zahtjevu Ministarstva, a najmanje jednom godišnje, do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, ne dostavi, preko Ministarstva, Izvještaj o radu slobodne zone (član 25 stav 1);

14) ne dostavi Vladi, preko Ministarstva, izvještaj iz člana 25 ovog zakona i podatke o svim preduzetim radnjama radi prestanka rada slobodne zone, u roku od 30 dana od dana prestanka rada slobodne zone (član 30 stav 4);

15) ne omogući carinskom organu pristup elektronskom sistemu upravljanja robom sa svim podacima u roku od 30 dana od dana prestanka rada slobodne zone (član 30 stav 5);

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Prekršaji korisnika

Član 34

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 30.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - korisnik, agent, špediter i drugo lice koje obavlja djelatnost u slobodnoj zoni, ako:

1) obavlja djelatnost bez saglasnosti carinskog organa (član 10 stav 4);

2) ne onemogući sprovođenje carinskog nadzora u svakom trenutku, uključujući nesmetan pristup prostoru, objektima, sistemima video-nadzora i jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom (član 18 stav 3);

3) u jedinstvenom elektronskom sistemu upravljanja robom ne evidentira svu robu koja se unosi u slobodnu zonu, skladišti, koristi radi prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja ili uobičajenih oblika rukovanja, kao i robu koja se iznosi iz slobodne zone (član 18 stav 4);

4) ne koristi elektronski sistem upravljanja robom od dana početka obavljanja djelatnosti u slobodnoj zoni, u skladu sa pravilima poslovanja operatora i uslovima carinskog nadzora (član 18 stav 5);

5) robu iz slobodne zone stavlja u promet na ostali dio teritorije Crne Gore bez plaćanja carinskih i drugih dažbina ili bez primjene restriktivnih mjera ili mjera zaštite (član 28 stav 1);

6) robu iz člana 28 stav 1 ovog zakona ne prijavi carinskom organu (član 28 stav 3);

7) privremeno unosi odnosno unosi robu iz člana 29 stav 1 ovog zakona bez odobrenja carinskog organa (član 29 stav 2);

8) robu koja je privremeno iznijeta iz slobodne zone ne vrati u slobodnu zonu ili ne izveze u inostranstvo u roku koji je odredio carinski organ (član 29 stav 3);

9) stranu robu u slobodnoj zoni ne stavi u slobodan promet ili ne vrati u inostranstvo u roku od šest mjeseci po isteku roka iz člana 30 stav 3 ovog zakona (član 30 stav 7).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 60 eura do 4.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 35

(1) Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o slobodnim zonama ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 11/07, 76/08 i 40/16), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje rada postojećih slobodnih zona

Član 36

(1) Slobodne zone osnovane do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju sa radom u skladu sa ovim zakonom.

(2) Postojeći operatori slobodnih zona osnovanih do dana stupanja na snagu ovog zakona dužni su da usklade organizaciju, način rada i poslovanje slobodne zone sa odredbama ovog zakona u roku od 18 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

(3) Operator slobodne zone dužan je da uspostavi jedinstveni elektronski sistem upravljanja robom u skladu sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje rada korisnika

Član 37

(1) Postojeći korisnici slobodnih zona nastavljaju sa radom u skladu sa ovim zakonom.

(2) Postojeći korisnici slobodnih zona dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 18 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Prestanak važenja

Član 38

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 11/07, 76/08 i 40/16).

Stupanje na snagu

Član 39

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 20-3/25-1/4

EPA 817 XXVIII

Podgorica, 2. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

U cilju privremenog zatvaranja pregovaračkog poglavlja 29 - Carinska unija, Predlog zakona o slobodnim zonama ne predstavlja formalno završno mjerilo ali ima značajnu indirektnu ulogu u ispunjavanju obaveza koje se odnose na jačanje kontrole rizika, nadzor robnih tokova i primjenu sistema za praćenje i sljedivost (Track&Trace). Ova veza je prepoznata i u izvještajima Evropske komisije, u kojima se oblast slobodnih zona posmatra u kontekstu borbe protiv nedozvoljene trgovine, naročito duvanskim proizvodima, te jačanja institucionalnih i tehničkih kapaciteta carinske službe.